კვირა 21 ოქტომბერი 1928 წ. № 175 წელიწადი მეხუთე ფასი 15 კაპ.

ტარტაროზი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

წითელი აჩრდილი

„ლოძის რაიონში გამოცხადდა მუშათა საერთო გაფიცვა“.

(დეპეშებიდან).

ნახ. ნადარეიშვილის.

F-925

„აჩრდილი დაძრწის ევროპაში"

იყო და აღარ არის, იყო ინგლისის მინისტრი კერზონი, ყალბ დოკუმენტების გამომგონი. იცოდა ნოტები ხშირი; სძულდა საბჭოთა კავშირი. მაგრამ როცა ვერაფერს გახდა საბჭოთა კავშირთან—ამ გულად გმირთან,—ამჯობინა გამოეცვალა ბინა და საიქიოში გადასახლდა. (მარტო წავიდა, არავინ ახლდა). ჯოჯოხეთში ამოჰყო თავი. (ცოდვები ჰქონდა მას უამრავი).

ერთხელ მოიხმო ღმერთმა კერზონი (საქმენი ჰქონდა ალბად კერძონი) და უთხრა:

— წადი, გამიგე ამბები მიწის; ის შენებრ კარგად არავინ იცის!

და ის იყო კერზონმა გამოსვლა რომ დააპირა, ჯოჯოხეთის კარებთან მარიამ თეოდორეს ასული რომანოვისა *) გადაეხირა.

გაუკვირდა კერზონს: —ო, უფალო!?! დედოფალო, თქვენ ძალიან დაგაგვიანდათ! ნუ თუ ამდენხანს ცხოვრობდით კიდევ კომუნისტების გადამკიდე?! გული გქონებიათ ალბათ რკინისა, ანდა არა გაქვთ ნატამალი ტვინისა, თორემ ამდენხანს როგორ გასძლეთ, ქალი იყავით ისედაც ძველი?! „შენმა" ქვეყანამ მე დამანელა და დამაჭლექა თანდათან ნელა. თქვენ ამდენხანს როგორ გასძელით,—აი ეს არის გასაკვირველი!?! მიბრძანდით მანდ და ყველა თქვენები, ჯოჯოხეთისა დამამშვენები, მანდა არიან, არ უხარიათ!

ამის შემდეგ კერზონი (უფრო სწორედ—მისი სული) უხილავად გადაცმული წამოვიდა აქეთკენ და უნდოდა საბჭოთა კავშირში ჩამოფრენა... მაგრამ გზა შეუკრა ქარხნების ბოლმა ცამდე ნასროლმა.

*) ნიკოლოზის დედა, რომელიც ეხლახან გარდაიცვალა ჰოლანდიაში.

— ვაიმე როგორი შექმნილა საბჭოთა კავშირი?!—და კერზონის სულმა ჩამოუშვა ცხვირი.

გაქროლდა როგორც რაში და ჩაფრინდა ევროპაში.

— აი, დალოცვილი მხარე, მოწმენდილი არე-მარე, არსად არა სჩანს ქარხნების ბოლი. ბრწყინავს მიდამო, როგორც ბროლი. არ უბოლებენ ღმერთს მაღლა ცაში, როგორც ეს ხდება საბჭოთა ქვეყანაში. არა სჩანს არსად შავ კვამლის ბოძი... ეს არის ლოძი::: ეს გერმანია. დიდი ხანია არ მინახია.., აქ გლადბახია... ეს ვესტფალია—თოფის ფალია... უკვე მზად არის გავარდეს მეხი და შეტრიალდეს პირიქით კეხი.. ეს არის ჩეხო-სლოვაკია აქ რაღაც ხმამაღალი ლაპარაკია! კლადნოში არ სდგას ნახშირის მტვერი.. სტოვებს მაღაროს შტრეიკბრეხერიც! —ამ დროს კერზონის სულმა დაინახა ორ ღიპიან ადამიანის ფიგურა და მიაყურა.

— თუ მწამს ღმერთი,—ამბობს ერთი,—სჯობს ლოკაუტის გამოცხადება, არ ღირს ამის გადადება, თორემ მუშები დაგვასწრებენ და გაიფიცებიან; ამაში ერთმანეთს უკვე ეფიცებიან!

— ოჰო! ცუდათ ყოფილა საქმე! რა მინდა აქ მეზ ევროპა უკვე მომწყინდა!—და კერზონის სული ავსტრალიაში გადაფრინდა.

— ჩვენი ახალშენი ავსტრალია... ეს ნიუკასტრალია... მაგრამ საქმე რაშია, რომ განგაშია?! პოლიციას სცემენ მუშები ჯოხებს!.. წითელი დროშა ამშვენებს ქოხებს!—და სულს კერზონის გულს ეცა ელდა.

დაღამდა კიდეც და ჩამობნელდა.

ბევრი იხეტიალა თუ ცოტა იხეტიალა, მთელი ქვეყანა შემოიარა. გულზე გაუჩნდა ბევრი იარა.

— ისევ სჯობია უკან დავბრუნდე და არასოდეს აღარ დავბრუნდე, თორემ მოვკვდები ისევ ხელახლა!—და კერზონის სული აფრინდა მაღლა.

ენუქი.

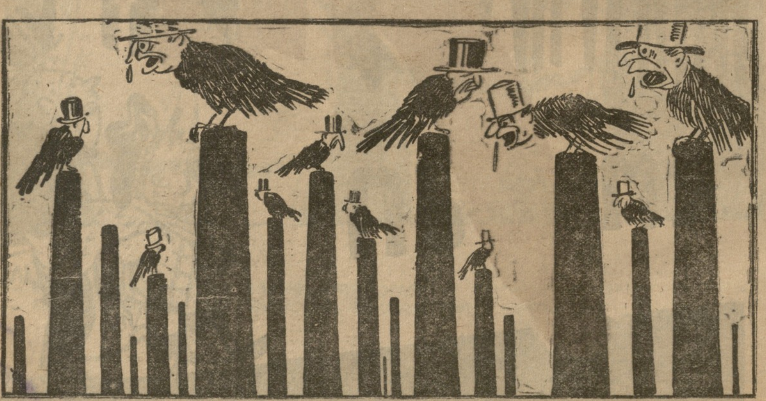

კურორტ შოვის რამე-რუმე

რაჭის მთებში, უღრან ტყეში, სად ბუდობენ: დათვი მგელი,—
ცად აწვდილან მწვერვალები სად ძევს თოვლი ძველისძველი,
სადაც კლდიდან კლდეზე დაჰხტის ქედმაღალი ჯიხვი, შველი,—
შამშეს შოვი აუგია მტრებისათვის გულის მწველი.

აუგია, მაგრამ, ვაჰხმე! საკურორტო სამმართველოს
დადგომია კრიზისები—კაცს ვერ ხძებნის სასახელოს,
რომ გაგზავნოს დირექტორად, საქმე კარგად წაახელოს,
ჩვენ ამითი მოგვცეს შვება, ხოლო მტერი გაახელოს.

დირექტორად ოფიცერი მოვლენია შოვს ჭაბუკი.
მას ცხოვრება უყვარს კარგი, უქვარს ზურნა და დუდუკი.
შოვის ტყეში ხშირად დაჰქრის, გადუგდია ზურგზე ბუკი,
სატრფოები თანვე ახლავს (ბევრი არის მათში ჭუკი).

ოფიცერი ძველი არის, უყვარს „მრავალ-ჟამიერი“.
ის ქალებში თავს გრძნობს ღმერთად, ვითომც არის ზეციერი,
დალევს ბევრსა, ან სჭამს ცოტას კაცს ჰქონია სულ მშიერი.
ურტყამს ყველას ვინც მოხვდება ახალგაზრდა, თუ ხნიერი.

კურორტ შოვში წელს ზაფხულზე გაიმართა ნადიმობა.
დირექტორი თამადობდა, იყო „რეჩთა“ დიდი თხრობა.
სუფრის თავში ბოკი იჯდა (გაგვიწია ჩვენ მან ძმობა).
ბოკის გვერდით ნემკა სკუპდა და მათ შორის იყო ტრფობა.

ალიოშა მოჰყვა მარჯვნით, ადღეგრძელა გულით ყველა.
სასმისები რომ არ ეყო, ვაზებიც კი მოიშველა.
თავად სვამდა, სხვებს ასმევდა აღარ იყო მარტო-ხელა.
(სმა არ „უყვარს“, მაგრამ ტრფობამ ბაბიტოსის გაახელა).

შეზარხოშდა კარგად ყველა სუფრას მსხდომნი ქალი, კაცი.
ლეკურიც კი დაუარეს, ვანო ხტოდა როგორც ვაცი.
ინვალიდი დოლს უკრავდა, გამოფხიზლდა ის ზარმაცი,
პროფესორიც შეკვინტრიშდა, უშნოდ იწყო მან ბარბაცი.

ახვინტრიცდენ: ვერა, შუშან, ბუქნა ვნახეთ ბაბიტოსი.
სვანიძე კი ხოშზე მოდის, (გმირი არის ავგისტოსი).
ლონე ერჩის, მუშტებს იქნევს უფლება აქვს ასკვიტოსი.
კურზალი მან გაგვიხადა სამიკიტნო სემიტისი.

ბუღალტერი გაგვილახა სულ უბრალოდ კაბინეტში.
სიბრაზისგან რევოლვერი პირს ჩაუდვა, შედის რეტში.
იქ ერმილეს გაეკიდა, ვაჟკაცობას იჩენს კეტში.
თავი ვერსად ისახელა მარტოდ-მარტოდ ამის მეტში.

ამ დროს ონმა ამოუსწრო, თავს დაესხა კომისია.
შეუყენა ოქმი ზუსტად გამსახლისა ჯდომისია.
სატრფოები შემოსცილდენ... ასე ხდება... სხვა—სხვისია!
ტარტაროზო, მისცხე ყველას, მოიხადე მით მისია.

— —აკსი.

შემოდგომის პასტო-რალი

(გრანელისებურად)

ის ჩემი სული სადღაც გაფრინდა,
მწამს, ყოველივე რომ სიზმარია.
არა მყავს ცოლი, არა მაქვს ბინა
და ირგვლივ შავი სიმწუხარეა.
ასე არ მინდა და ვამბობ დღესაც,
რომ ეს ლოდინი მეტად ძნელია,
ქუჩის კიდეში, იქ, ლამაზ ვაკთან
შეჩერდა ქალი და სიბნელეა.
როგორც ყორანი, გაჩნდება ხვალე
ღამე ასეთი და ჩემზე გრძელი.
შრომის ბირჟაო! მე დავიღალე,
რა არ მივქარე, რა არ ვიგრძენი.
გულ რომ დაჰქნა წითელ ვარდივით,
რა ვქნა, კარები ყველგან დაკეტეს!
ო მე წუმპეში გადავარდნილი
უმზერ ნოხებით მოფარულ კედელს.
ბაღში ეცემა ფოთლების გუნდი,
ეხლა ქარები დასდევენ იმას;
ხულიგნობიდან უკვე დავბრუნდი;
გომართელივით მიწყნარდა წვიმა.
ვამჩნევ, თეთრია ქალთა კრებული
და უსმენ სულის ტანჯულ გოდებას
ვერისკენ მივალ დაფიქრებული
და ამღვრეულ მტკვარს უახლოვდე-
ბი...

უმუშევრების კრთიან ჩრდილები
და ვიცი, გამგე რომ ბოროტია.
გამოჩნდა პირი სავსე ქილებით,
მევირეები ჩემსკენ მოდიან,
უმუშევრობა მე აღარ მინდა,
ბირჟავ ძლიერო და უწმინდესო!
მთელი ზაფხული ასე გავიდა
ხომ ხედავთ თვალი ცრემლით ამევ-
სო.

გარეთ ღამეა და გულში სიცხე,
ბალღინჯოები აღარ არიან.
ასე მგონია სამსახურს ვიწყებ,
ბავშივით ვხტუნავ და მიხარია!..

იანო.

—რა არის, რომ ერთი კვირაა სულ აქ მოვდივარ და შენ კი გამგესთან არ მიშვებ?
— არ შეიძლება! გამგე მოხსენებას ამზადებს საქმის წარმოების „რაციონალიზაციის“ შესახებ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ო რ დ ე რ ი

სამსახურიდან რომ დავბრუნდი, ცოლმა რამოდენიმე ორდერი გადმომცა. ეს იყო შეშის, თეთრეულის, ჭურჭლის, თბილი ტანისამოსის და სხ. ორდერები.

— კი მარა რით გამოვიყიდოთ ეს ორდერები?

— ჩემი საქმე არ არის. ესენი ოჯახისთვის აუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენს, მიპასუხა ცოლმა, თავზე დაიხურა ნისიად გამოტანილი ახალი მოდის ქუდი და გავიდა. — ფეხსაცმელების ორდერისთვის მივდივარ, — მომაძახა და მიიმალა.

— კი მაგრამ ფული? უფულობის გამო აგარაკზე ვერ წავედი და ამდენი ორდერი რით გამოვიყიდო?

უცებ ძველი მოვალე მასიკო მომაგონდა. ორი წელია რაც ფული მართებს და არ მოუცია. მაშინვე შევუდექი წერილის წერას.

— მივწერ, თავს შევაბრალებ, იქნებ დამიბრუნოს ფული!

კარის კაკუნი გაისმა. გავაღე. ფოსტალიონმა წერილი გადმომცა.

წერილში შემდეგი ეწერა:

„ძმაო ალლარ!

რამდენჯერ მითქვამს ინათი, რომ აგარაკზე აღარ წავალთქო, მაგრამ ჩვეულების მქონე ადამიანს, თუ იგი იმავე დროს მოდების მიმდევნო ცოლის პატრონია, აგარაკზე არ წასვლა გაუჭირდება.

პირველი ორდერი, რომელიც მე ავიღე გასულ 1927—28 წლის საოპერაციო - საანგარიშო - საბალანსო წელს, ეს იყო ორდერი საგარაკო ოთახზე წაღვერში. როგორც საკურორტო სამმართველოს ორდერმა, ისე წაღვერში ყოფნამ დააცალიერეს ჩემი ჯიბის 50 პროცენტი, რაც წინა წელთან შედარებით 15 პროცენტით ზრდას იძლევა.

მეორე ორდერი, რომელიც მე ავიღე (მართალია ცოლის დაჟინებით), იყო ისევ ოთახის ორდერი ქობულეთს აგარაკში. რას იზამ ძმაო, ასეთია მოდა; ჯერ მთა, მერე ზღვა, მერე კი ქალაქი გამოფხეკილი ჯიბით.

შემდეგი და მესამე ორდერი, რომელიც კვლავ ავიღე, იყო სპეც-ვალარია ექიმის ორდერი, რადგანაც ქობულეთმა, ულტრა-იისფერ სხივების მზის ნაცვლად, მალარიის პლაზმოდიებით დაგვასაჩუქრა.

ახლა უკვე ოქტომბერია და აგარაკებზე ლაპარაკი გვიანია, მაგრამ ამ წერილის და ჩემი მსოფლიო პესიმიზმის მიზეზი აგარაკებში უნდა ვეძიოთ მედა შენ. საქმე იმაშია, რომ აგარაკებმა მთელი 100 პროცენტით გამოაცალიერეს ისედაც დეფიციტიანი ბიუჯეტი და ამჟამად დეფიციტი საგრძნობ თანხას აღწევს. დოტაცია შენც არ მომიკვდე: ჩვენი კანტორის გამგის გულთან შედარებით ცივი ქვა მდუღარე ლითონია. ხოლო ასეთ გულს, შენ თითონ იცი, ამ სიცივეში ვერაფერი გაადნობს.

შემოდგომის დადგომასა და ზამთრის მოახლოვებასთან დაკავშირებით, მე შევუდექი საჭირო ნივთებისა და სანოვაგის მომარაგებას, რისთვისაც გავაჩაღე ორდერების აღების კამპანია.

პირველი ორდერი, რომელიც ჩავიგდე ხელში, ეს არის შეშის ორდერი, რომელსაც ფული უნდა.

მეორე ორდერი, რომელიც ჩემდა დაუკითხავად აუღია ჩემ ცოლს, არის თეთრეულის ორდერი.

მესამე ორდერი, რომელიც ჩემ სიდედრს აუღია (ხომ იცი ჩასიძებულ კაცის ამბავი), გახლავს 20 მეტრო ფანელის ორდერი, რამაც გულის მთავარი ძარღვი გამიწყვიტა.

მეოთხე ორდერით (ისიც ჩემდა დაუკითხავად) აუღია ჩემ სიმამრს, მე უნდა გამოვიტანო საჩოხე შალი იმავე სიმამრისთვის (ასე სცოდნია ჩასიძებას).

მეხუთე ორდერი, თუ გაინტერესებს, მე თითონ გამოვიტანე საზ-ბა „მკერავიდან“, რადგანაც უტანისამოსოდ ვარ და ზამთარში ხომ იცი, ხან სიცივე იცის.

მეექვსე ორდერი, რამაც სრულებით გასტეხა ჩემი გაბზარული, მაგრამ შენი მოიმედე გული, არის ფეხსაცმელების ორდერი, რომელიც ჩემ ცოლს და სიდედრს გამოუტანიათ მუშკოოპიდან საერთო ძალ-ღონით.

მეშვიდე ორდერი.. მაგრამ საკმარისია. რამდენი უნდა ჩამოგითვალო?.. ერთი სიტყვით, ჩემი ჯიბეები, რომლებიც აგარაკზე წასვლის წინ სავსე იყო ფულით, ახლა ორდერებით არის გატენილი. ლამის არის მეც ორდერათ გადავიქცე. სამსახურში, საჭირო მიწერილობის ნაცვლად ორდერებს ვწერ. დღისით ორდერი მეჩვენება და ღამით სიზმარში ორდერებს იერიში მოაქვს ჩემზე.

არც იმდენათ გაუგებარია ჩემი წერილი, ჩემო ალლარ, რომ ვერ მიხვდე მისი დედა-აზრი, ანუ მთავარი მოტივი. ყოველივე ზემოთქმულიდან შენ უსათუოდ იმ დასკვნამდე მიხველ, რომ მე, ორდერების გარდა არაფერი გამაჩნია. მართალია, კიდეც მეხათრება და შარშანწინდელი ვალებიც ვერ დაგიბრუნე, მაგრამ მაინც ვბედავ და გთხოვ, რამენაირად მომიწყო ხელი და ხუთი-ექვსი ორდერის გამოსაყიდი ფული მასესხო. ამას მით უმეტეს ვბედავ, რომ შენ წელს აგარაკზე არ წასულხარ და ტფილისში ბევრი არაფერი დაგეხარჯებოდა.

ამასთან გიგზავნი ორდერების სიას და მათ ღირებულებას.

შენი ტერსიტი.

წერილი ხელიდან გამივარდა. ორდერების გრძელი სია ნელ-ნელა გადაშრიალდა მესამე სართულიდან, სადაც მოთავსებულია ჩემი საკუთარი ბინა, რომლის ქირა 6 თვეა არ გადამიხდია.

ალლარ-ალლარხან.

ზ რ უ ნ ა ვ ს

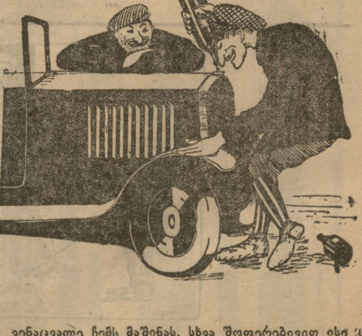

ვენაცვალე ჩემს მაშინას, სხვა შოფერებივით ისე კი არ გავილეშები რომ ის დავივიწყო: მეც დავლევ და ამასაც დავალევინებ!

სემაფორთან

ლევარსი როხროხაძე სამილიციო საგუშაგოზე იდგა სემაფორთან და ქუჩის მოძრაობას აწესრიგებდა.

მასთან მივიდა სოფლელი და ჰკითხა:

— თუ შეიძლება, გვასწავლე, მთავრობა სად არის?

— სასახლეშია!—იყო ლევარსისაგან მოკლე პასუხი.

— სასახლე სად არის? —

— მუზეუმი რომ არის—იმის პირდაპირ.

— მუზეუმი სად არის?

— რუსთაველის პროსპექტზე.

— რუსთაველის პროსპექტი სად არის?

— ვერის ხიდზე რომ გადახვალ, აჰყვები ზემოთ...

— კი, მარა ვერის ხიდი სად არის?

— შე ოჯახ დაქცეულო, თუ არაფერი არ იცოდი, რას მოხვიდოდი ქალაქში? სახლში ვერ დიეტიე?—უთხრა ლევარსიმ და სემაფორის შემოტრიალებასთან ერთად თითონაც შემოტრიალდა და სოფლელს ზურგი შეაქცია.

ზმუკი

სკოლაში

— პუდრაშვილო, აბა, მითხარი—საიდან წარმოიშვა სიტყვა კონტრაბანდა?

— ბათომიდან, მასწავლებელო. —

— აბა, შენ მითხარი, ნაგულაშვილო, რას ნიშნავს კულაკი?

— კულაკი რუსული სიტყვაა და ნიშნავს მუშტს.

— არაფერი არ იცი.

— კი ბატონო, კი... ვინც კულაკია, იმას მუშტი უნდა ვაჩვენოთ, თორემ...

— ჰო, მაგ მნიშვნელობით თუ ამბობ...

—

მეფისტო.

ძახილი კლდეეთის თემიდან

(შორაპნის მაზრა)

წკრრ.. წკრრ.. წკრრ.. — საიდან არის?—კლდეეთის თემია! — რაო? თავმჯდომარე ჯერ არ მოსულა?! — წუხელი სამსონ კვინიკაძისას იყვნენ ის და აკაკი ჩიხლაძე...

— რაზე, კაცო?..

— ვითომ ჩხუბის მიზეზის გამოსარკვევათ, ნამდვილად კი მთელი ღამე გაათენეს... სულ ქეიფობდენ...

— მერე მეორე მხარე რას ამბობდაო?

— კვინიკაძეს უნდა თავმჯდომარე რომ მოიქრთამოსო...

— ჰო... სხვა, ალმასკომს ვედრა კიდე არ უყიდია? რითი იღებთ, კაცო, წყალს? რაო? გრაფინკა ჩაუშვით და შიგ ჩაიმტვრა? აი, სეირი!.. ღვინო მაინც მოიტანოს, კაცო, მაგ თავმჯდომარემ, როგორც თვითონ სვამს, ისე ასვას ხალხსაც... არც ფეხისადგილის კარები გაგიკეთებიათ?.. რაში იფარავთ თავს, აპა... ორჯერ გაწერეთ კედლის გაზეთში და მაინც არ აკეთებს? რა ამბავია, კაცო! ვინ არის ეგ, რომ ყვირის?

— გლეხია...

— მერე რა აყვირებს?..

— რაო და ცხენი დაგიბამსთ ჩემი ვენახის გვერდზე და შეგიჭმევიათო...

— მარტო ბალახი?

— არა, ბალახს ყველა გლეხის ვენახის და ყანის გვერდზე ვაჭმევთ, მარა მაინც არ ეღირსა იმ ცხენს გასუქება. მოტყაული აქვს ზურგი სამანიშვილის ცხენივით. ის შემოდგომას ველარ გადასცილდება (აფსუს ხალხის 330 მანეთო!). მაგრამ იქნება ვერც თავმჯდომარე გადაცილდეს შემოდგომას!..

— ჰო, მაშინ ცხენსაც ეშველება და გლეხებსაც!.. სხვა, თქვენ თავმჯდომარეს საჩივრის საქმე როგორ წაუვიდა?

— მოუგო პოლიკარპე გოგუამ!.. 15 მანეთი გადაუწყვიტეს! ეგეც დიდი სირცხვილია: ერთ თვეზე მეტ ხანს მოჯამაგირედ ყავდა და ფულს აღარ აძლევდა...

— სხვა, თქვენი საღამოს საქმე როგორ წავიდა?

— კარგად, მხოლოდ თავმჯდომარემ აუტეხა ყაილა ა. ფუტკარაძეს...

— რაზე, კაცო?

— მის ბიძაშვილს ცხენი აეშვა და წაეყვანა...

— მერე და — „აშელის პირობაში ბაშელი მოთხარესო“ — იმას რას ერჩოდა?

— შენმა ბიძაშვილმა როგორ გამიბედა, რომ ცხენი მომპარაო...

— მერე რა უქნა?..

— რაი და, წავიდენ ის და აკაკი ჩიხლაძე, იქეიფეს და ცხენი წამოიყვანეს?

— ოუ მოიპარა, ღვინის დალევინებაში აპატივა? თუ არა და, რას ყვიროდა?

— დიდი ქინქილის მოყვარული კაცია თქვენი თავმჯდომარე. ჰო, ამბობ: შემოსავალი კარგი იყო საღამოდანო... 100 მანეთზე მეტი.. სამკითხველოს საბჭოს მიერ ეს საღამო კლუბის და სამკითხველოს სასარგებლოდ იყო დადგმული, მაგრამ ფული გამოტყუა სამკითხველოს გამგეს თავ-რემ, სამი მაგიდის გადასაფარებელი იყიდა ალმასკომისათვის და დროშა? კლუბს კი ერთი გაცრეცილი ფარდა მოუთრია?

— რა ამ ფულის საქმე იყო, კაცო, მერე ამათი ყიდვა? ეს ხომ ალმასკომის ბიუჯეტით უნდა ეყიდათ? რავა უკლმა დადის, კაცო, მაგ კაცი. იმასი არ იყოს, ალმასკომი რომ წინიდგან შელება, შიგნივ კი იატაკში ფეხები ჩაგივარდება... უკან ხომ ფანჯრების ჩარჩოების ნასახიც არა აქვს... აბა, მინებს ვინლა სჩივა... წკრრ.. წკრრ. მიეცი „ატბოი“... მიეცი...

ძგუნტი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

აფსუს სიკოია

გული რაცხა გლახას კი მეუბნებოდა, მარა, რომ მომადგა ჩემი ელპიტა ბესარიონ ხუცესის ჯორივით, არ იქნა და აღარ მომშორდა: —„ტფილისში ცხოვრება მომწყინდა და გინდა თუ არა, ზესტაფონში უნდა წამიყვანო, რომ დედა ჩემი მევინახულო“-ო. ვეუბნები: „ბოშო, გაჩერდი, შენ შენი ღმერთი, თვარა გული რაცხა გლახას მეუბნება და იქინე ხლაფორთს არ გადამკიდო-თქვა“. მარა, რომ შეჯდა უკუდო ვირზე, არ იქნა და ველარ გადმოვაჯინე!—„ყოველ მიზეზს გარეშე, უნდა წევიდეთო“. ბევრი ვეხვეწე, ბევრი ვეარშიყე, მარა, არ შეგჭამოს ჭირმა, მე იგი ვერ დევიყოლიე! მაინცდამაინც ვერც ქე ვაწყენინე, რომე, ვინ იცის, მისთანა დროს გამიხსენოს ეგება ეგი ამბავი, რომე თელათ მომშალოს პრუჟინებში მეთქი. ვიფიქრე და რაღას ვიზამდი?—დავთანხმდი. შევკარით ხაბაკი, ჩავჯედით მატარებელში და გოუდექით გზას. მივდივართ, მარა სული კბილით მიკავია! რაცხა ამ ბოლო დროს პოეზდების კრუშენია დეიწყო და, მეშინია, ქალს არაფერი მეეწიოს თქვა! მოდი და ნუ შეგეშინდება! ქალს თუთხმეტი წელიწადი ვეარშიყებოდი, კაცი ქონის სანთელივით ჩამოვდნი, დღეი და ღამე იმის ხსენებაში ვიყავი, რავარც იქნა, ჩევიგდე ხელში და, ახლა რომ იმას რამე მოუვიდეს, ნამდვილ ჭკვას დავკარგავ, არ უნდა ამას ლაპარაკი! მერე ჩემ ხელში მაინც ისტე გაკეთდა, ისტე დეიბრაწა, რავარც ბრეწოული! ამ ორსულობაში ხომ პირდაპირ ტიტანიცკი პარახოტი გახდა! რომ დეიარება მიწას სულ ზანზარი გააქვს! ერთხელ ღამე რაცხა ეშმაკათ გადმობრუნდა ჩემსკენ და რაღმე პაპიროსის ქაღალდივით გამაპრტყელა! რომ დამაწვა ზევიდან ეს უშველებელი ქალი, კინაღამ კატლეტსავით მიმასრისა ლოგინში! ქალი ნაინტერესნი რამეა, რაც მართალია, მართალია!

ახლა რომ იგი კრუშენიაში მოხდეს, სწორეთ რომ ცოდვაა ამისთანა ქალის გაფუჭება! რამდენი პარავოზი დეიყვირებს, იმდენი შიშით სული მეპარება! ჩავედით, რავარც იქნა მშვიდობიანათ ხაშურში. იქინე ელპიტამ პირაშკები მოითხოვა. ჩავვარდი უცებ გუფეტში, გამოვართვი პირაშკები და მოვდივარ. ვინცხაის ხმა მომეყურა: „სიკოია, სიკოია, რავა, გამარჯვებას ჰღარ კადრულობო“? მოვტრიალდი უცებ და აგერ ჩვენი ბარბალე, სილიბისტროს მანჯგალაძის ქალიშვილი, აგი... ამბაკო სიპიტიჩკვახიჭამიაშვილის რძალი, გაჩერებულა, ჩემო ბატონო, და მისთანას მიპაჭუნებს იმ გიშერივით თვალებს, რომე თელათ ჟრუანტელმა დამიარა ტანში ზაგესის ელექტრიჩესტვასავით! მეც, ღვთის წინაშე, პატარა წუწკი ქე ვარ ამ ქალებში და ხელის მოფათურებაც კი მიყვარია, რაც მართალია, მართალია! გადავარდი უცებ, მევიკითხე, ხელი ჩამოვართვი, გვარიანათ ქე გამოუფხანე ხელის გული და ქეც დოუკრეს ვტოროი ზვანოკი! ერთი კიდო გამოსათხოვრად მოუჭირე ხელი-ხელზე ბარბალეს და ერთი ნიმუტი ვაქნიე... სულო ცოდვილო, არც ქე მინდოდა მოშორება, მარა რას ვიზამდი! ამ ჩემ ხელის ქნევაში პოეზდიც ეინძრა და მეც გავვარდი. რავარც იქნა, ნახადუ შევახტენი პოეზდს და ერთი ვაგონით ჩემი ელპიტას წინ ჩავჯექი. მინდა ახლა, რომე გადევიდე უკანა ვაგონში, რომ მოვნახო ჩემი ქალი, მარა ვინ გიშვებს! მეცა კონდუხტორი და მიყვირის: „პროტოკოლი უნდა შეგიყენო: ნახადუ რომ შეჯედიო“. ვეხვეწები: „კაცო, გამიშვი ჩემ ელპიტასთან და შენ, რამდენიც გინდა, იმდენი შეაყენეთქვა, ამ ჩხუბში რომ ვარ უცებ რაღაცამ მრეხვა, ნამდვილად კრუშენია არის - თქვა და შიშით ვაგონის პლაშჩატკაზე გევიშხლართე! უყურე ასტე ერთხანს და რაღაი არაფერმა გამსრისა, ქე ავდექი ზევით. მინდა გადევიდე ელპიტასთან, მარა რა დეინახა ჩემმა თვალებმა! თურმე პოეზდი გაწყვეტილა, მე წინ მივქროლავ და ჩემი ელპიტას ვაგონი კი მოწყვეტილი სდგას ერთ ადგილას და უშველებელი წივილ-კივილი აქვთ პასაჟირებს! გამოსულა საწყალი ელპიტა პლაშჩატკაზე, გოუწეწია თმები და ღრიალებს! თანაც რაცაღას მიქნევს და მანიშნებს! მეც დოუწყე აქედან ხელის ქნევა, მარა ვატყობ, რომ მე და ელპიტა თანდათან ვშორდებით ერთმანეთს. ვეცი კონდუხტორს და დევიწყე ღრიალი! კანდუხტორმაც უცებ დოუფშტვინა მაშინისტს და, რავარც იქნა, გააჩერეს პოეზდი! ელპიტა იქით იპუტავს ყორისფელს და მე აქეთ ვღრიალებ!

ბოლოს, რავარც იქნა, მიაწვა მაშინისტი ზადნი ხოდით და მიგვაკრა ელპიტას ვაგონს. გადავვარდი მინუთში და ვეცი ელპიტას, მარა რას ეცემი! შიშით გული წასვლია უბედურს, წაქცეულა ეს ამხელა ქალი, დასევია ეს პასაჟირები და ვინც არ გინდა ასე კონტრაბანდათ უფათურებენ ხელებს და მასაჟს უკეთებენ ამ ჩემ კუპატივით გატენილ ელპიტას, ვითომ და ეხმარებიან! რავარც შევხედე და დამცეცხლა თავში! ამ ჩემ ნასუქ ქალს ისტე უსობენ ხელებს ეს ვინცხა ბიჭები, რომე თითქოს ჯვარი იგენს დაეწეროს ელპიტაზე და მე ტყვილა დიაკონი ვყოფილიყო საყტარში! მე ქალიზა ვაგლახათ ხელი არ ამისვია, რომე ბეწვი არ შეეხაროს თქვა და აგენი კი ცხენის საურველივით უხახუნებენ ჩემს ელპიტას! ვეცი, მინუთში მივყარ-მოვყარე ხალხი, ლოყაზე ხელი ოუსვი, ცხვირი მოუჭყლინტე და, რავარც იქნა, მევიყვანე გონზე! საწყალმა ელპიტამ ძლივს წამეილუღლუღა: „არიქა, სიკოია ჩამადანში წამლები მაქვს და მაყლაპეო!“ დავტრიალდი, მოვნახე წამლები, გადავაყლაპე და პატარა დამოშმინდა. მერე გადაგვიყვანეს წინა ვაგონში და წევედით. ისეთია უბედური ელპიტა, რომე დანა პირს არ უღებს!

მერე, ორსული ქალი და ამისთანა შიში!..

შემეშინდა არ გაბერწდეს თქვა! კაცი ღმერთივით ველი ნასლედნიკს, ნათლობისათვის ყორიფელი გამზადებული მაქვს და უცებ ამისთანა უბედურებას კი წავაწყდი! ისტე ვარ, ისტე ვარ, რომ დანა რომ დამკრა, წვეთი სისხლი არ გადმოვა! ამასობაში ქეც მივაწიეთ ზესტაფონს. ელპიტამ ყურში ჩამიფუჩულა: „სიკოია, მუცელი მტკივაო!“ შამევიკარ თავში ხელი, მარა რაღას ვიზამ-

---

გამოვიდა გადარეულის წიგნი

„გადარეული საქართველოში“

ს. თოდრიას და ონისიმეს წინასიტყვაობით

დი! მიველით ზესტაფონში, ჩამევიყვანე ვაგონიდან ჩემი ელპიტა და მიველით ჩემ სიდედრთან. უცებ გავვარდი და ორი დოხტური და ერთი აკუშერკა მინუთში მევიყვანე. დაჯდენ, გასინჯ-გამოსინჯეს საცოდავი ელპიტა, რაცხა წეილაპარაკეს მისთვის და მითხრეს: „შიშისაგან მუცელი აქვს წამხდარი ჩემო სიკოიავო და ნამდვილათ ბოვში მკვდარი დეიბადებაო“. შიშისაგან რაღმე ენა მუცელში ჩამივარდა, მარა რას ვიზამდი! ვიფიქრე, ქალი მაინც გადავარჩინო-თქვა და შევეხვეწე დოხტურებს: „წეიღეთ მთელი ჩემი ქონება, ოღონდ ჩემი ელპიტა გადამირჩინეთ-მეთქი!“ ამ დროს ელპიტამაც იყვირა: მიშველე, სიკოია, მუცელში მჭრის რაცხაო“. დოხტურებმა დარიგება მისცეს აკუშერკას, დამიბარეს: „თუ საჭირო იქნეს, დაგვიძახეო“ და წევიდენ. იყვირა კიდო საწყალმა ელპიტამ და გადმომხედა, თურმე აქამდე უბედურს შიშით გრძნობა ჰქონია დაკარგული და ეხლა, ეს აკუშერკა რომ დეინახა, გოუკვირდა და მკითხა: „ეს ვინ არის?“ აგი, შენ დაგენაცვლოს სიკოია, მუცელი რომ გტკიოდა, იმიზა მევიყვანე-მეთქი!“ —„შე სულელო, საიმისოთ კი არ მტკივა მუცელი, ისტე მტკივაო!“ რავარც გევიგონე აგი თუ არა და უცებ გევისტუმრე აკუშერკა. დატრიალდა საწყალი ჩემი სიდედრი და აგი თბილი აგურები ფეხებშიო, აგი ესაო, აგი ისაო, მარა არ შეგჭამოს ჭირმა!.. არაფერმა არ უშველა. თურმე იმ ვაგონში რომ წამალი ვაყლაპე ელპიტას, შემმლია და სლაბიტელი არ მიყლაპებია უბედურისთვის! მისთანა დღეი დაადგა საცოდავს, რომე დედის რძეი აღარ შერჩენია! დედა, დედა, რავა ტყვილა ავტეხე ეს ვაი უშველუბელი, რავა შევრცხვი კაცი, რავა მევიჯაყე! რავა ტყვილა ვაცაცუნებიე ხელი ამ დოხტურებს ჩემს ელპიტაზე და თურმე უბრალო მუცლის ტკივილი კი ყოფილა უბედური, მე კი მოსარჩენი მეგონა! ვაი ჩემს უბედურებას! რავა შევრცხვი, რავა დევიღუპე კაცი! კიდო კაი, რომე აქანა — ზესტაფონში დაემართა აგი საჯაყი საქმე, თვარა ეს რომ ტფილისში მომსლოდა, თელი ქალაქის მასხარა გავხდებოდი! მასხარად ამიღებდენ, აპა, რა ჯანაბა იქნებოდა! კაცო, ნეუჟელი ახლა ჩემხელა კაცმა ბავშის დაბადება და უბრალო მუცლის ტკივილი ვერ უნდა გაარჩიოს!! აფსუს სიკოია ბიკენტიჩ!..

გოგია.

ბათომის ქრონიკა

გამოვიდა ახალი წიგნი „ტრიბუნა სიტყვებიდან“. წიგნში მოთავსებულია ორმოცი მწერლის ნაწარმოები და ოთხმოცი ავტორის სურათი. სამწუხაროდ წიგნი დაბეჭდილია კარგ ქაღალდზე და საბედნიეროდ ღირს ერთი მანეთი. —

—:—

ლექსი 5 მანეთი. მედსანშრომის კავშირმა შეიძინა 6. ი—ლის 9 ლექსი, რომელშიაც კულტფონდიდან მისცა 45 მანეთი. ამბობენ ასეთი სიაფე არავის მოსწრებიაო. განზრახულია ამ ლექსთა კრებულის გამოცემა. შემოსავალი გადაიდება ბულვარში საღამოობით დაზარალებულთა სასარგებლოთ.

—:—

გადასახლება. ადმინგანს განზრახული აქვს გადასახლდეს ისეთ შენობაში, სადაც ჯერ არ ყოფილა; ხოლო, ვინაიდან ასეთი შენობა ბათომში არ მოიპოვება, ამიტომ მოსალოდნელია ადმინგანი მოთავსდეს სადმე ქალაქის გარედ.—

—:—

მისაბაძი მაგალითი —ი—ძემ გაფლანგვის ნიადაგზე თავი მოიკლა.

პ. ოგოლი

ტრაღი-კომედია
სამ სურათათ

„მუშკოოპიდან გამოტანილ შალეულობის განაწილება მუშა - მოსამსახურეებს შორის ხდება ლატარიით“.

(ქრონიკიდან)

— აი, ღმერთო, მე თუ მერგოს!

— დაჰკა მაგას, იშკილი გააკეთა!

— რაც ტანზე მეცვა ისიც შემომახიეს!

ჩემი ავადმყოფობა

ამხანაგო ტარტაროზ!

შენ მწერ: „თუ ავადმყოფობის გამო იუმორისტულ მოთხრობას ვერ გამომიგზავნი, ის მაინც მოგვწერე, როგორ გახდი გრიპით ავად, როგორ მკურნალობ და როდის მორჩები“-ო აი ინებე: ჩემი ავადმყოფობის ამბავი ასე დაიწყო: ხუმარა მეგობრებმა თურმე ხუმრობით დამპატიჟეს ქალაქ გარეთ.

— სუფთა ჰაერსაც ჩავყლაპავთ, დროსაც გავატარებთ, ესა და ეს ქალები იქნებიან, ამა და ამ საათზე უეჭველად მოდი კოჯორის გზაზე, კლდის დუქანში... მწერდენ ისინი..

ხათრი არ გაუტეხე და წაველ. არც ერთი დამპატიჟებელი დანიშნულ ადგილზე არ დამიხვდა.

— ალბად დააგვიანდათ, დაუცდი,—გავიფიქრე და დაუწყე ლოდინი.

კლდის დუქნის სვეტებთან ატუზული გავცქეროდი გზას, მაგრამ „მასპინძლები“ არ გამოჩნდენ. ალბად მეორე დილამდეც არ დავიზარებდი ლოდინს, მაგრამ ღრუბლიანმა ამინდმა ამაჩქარა და იმედ გაცრუებული დავეშვი თბილისისაკენ. გზაში წვიმამ მომასწრო და მაგრა „დავლბი“, წვიმას ქარი მოჰყვა და სახლში გათოშილ ჭილყვავივით ძიგძიგით მოველ...

იმ ღამეს მაგარი სიცხე მომცა, სურდომ სუნთქვა შემიკრა, სახსრებმა ტეხვა დამიწყო და ყელის ტკივილმა ძილი დამიკარგა.

— როგორც სჩანს გავცივდი—ოფლი უნდა მოვიდინო,— გადავწყვიტე მე და რაც კი სახლში მომეპოვებოდა ყველაფერი ზედ დავიხურე. არ ვიცი როგორ გავათენებდი, რომ ჩემს ბოდვას მეზობლები არ აეჩოჩქოლებია და მათ ექიმისათვის არ დაეძახათ.

ექიმი რეცეპტაძე ერთობ სწრაფად გამოცხადდა — სულ რაღაც ათიოდე საათის ლოდინი დაგვჭირდა (მას საერთოდ სჩვევია კლიენტებისადმი სწრაფი ყურადღება).

ექიმის მოსვლამდე კი ყველა მეზობელი ცალკ-ცალკე მაძლევდა სხვადასხვა დარიგებას და „სახელდახელო წამლებით“ ცდილობდენ ჩემი მძიმე ხვედრის შემსუბუქებას.

— უი ქა, ეგრე მამენტალნათ გაციება მაგისთანა კაშეჩივით ჯეჰელს როგორ წაგაქცევდა? ეგ ალბათ ავი თვალი გცემია და იმისგნით არის, მააშ! მაიტა თელეთის შანას შაგაბამ, ავი თვალისას შაგილოცამ და ჰამაც ეს წამალიც დალიე მამენტალნათ გაგივლის, შემომთავაზა ჩვენი ეზოს უხუცესმა მდგმურმა ქალმა, რომელიც ფერ-უმარილით ვაჭრობს, სოფლებში სამკითხაოდაც დადის და მაშასადამე „დიდი გამოცდილების“ პატრონად ჩაითვლება. ბუტბუტისა და მთქნარების შემდეგ, მთელი ჯამი რაღაც მაზუთის მსგავსი მწარე სითხე დამალევინა, რომელსაც ჭვარტლისა და დამბალი ქალამნის გემო ჰქონდა...

— რა მბრძანებაა შენ არ მომიკვდე, კეთილშობილ ხალხში მაგითანა რამესა გულყაიმათს ეძახიან, მაგისი წამალი გახურებული აგურებია,— ემ ნიმუტაში გაგიხურებ აგურებსა, ზედ დაბრძანდი და თუ უმალვე არ მოგარჩინოს, ეგრე მიბრძანე, რო ოლოლო შენათქო,— ასე ჩაშომიკივკივა ჩემ გვერდით მცხოვრებმა ყოფილმა კნეინამ, რომელსაც მეტ სახელად „ხალიჩების საზერტყ, ხარიხას“ უძახიან და დღეში თხუთმეტიოდე სხვადასხვა ვარიანტის ჭორებს „უჯერიან“... აბა სეთ ავტორიტეტს ჩემისთანა ხათრიანი კაცი უარს როგორ ეტყვის? ამიტომ რაღაც თხუთმეტიოდე წუთის შემდეგ მე უკვე გავარვარებულ აგურებზე ვიჯექი და მართალია, ვგრძნობდი როგორ უმოწყალოთ ვიდაღავდი სხეულის საგრძნობ ნაწილს, მაგრამ მედიცინისადმი პატივისცემა მაინც მათმენინებდა „ხარიხას“ მიერ დადებულ სასჯელს.

— რის აგურები, რის შანები, რას ბრძანებ—ეგ მოარულია, მაგისი უებარი წამალი თხის ნაღველაა,—თხის ნაღველა უნდა გახსნათ ერთ ჩაის ჭიქა ძმარში, შიგ უნდა ჩაყაროთ ერთი სტოლის კოვზი პილპილი, ზედ უნდა დაუმატოთ ნახევარი ჭიქა ზეითუნის ზეთი, და სუნთქმებლივ დალიოთ.., აბა მე დაგიმზადებთ, მიირთვით და თუ ხვალამოზე ფეხზე არ დადგეთ, რაც გინდოდეს ის მიყავი,—ასეთი დასკვნა გამოიტანა ჩემი ახალი მეზობლის მეღლემ, რომელსაც საკმაო გამოცდილებასთან ერთად ხელს უწყობს სანდომიანი გარეგნობა, რომ ერთგვარი გავლენა მოახდინოს თქვენზე... სწორედ ამ „გავლენის“ ქვეშ დავლიე მის მიერ შეზავებული სიბინძურე, „თხის ნაღველად“ წოდებული... ჩემი მდგომარეობა სწრაფად იცვლებოდა იმის მიხედვით, თუ როგორ „უებარ წამალს“ ვღებულობდი.. რა თქმა უნდა, სულ უარესად ვხდებოდი, კუჭი სავსე მქონდა „სამკურნალო მედიკამენტებით“ და ჩემს საერთო უბედურებას დაემატა აგურების მიერ დამწვარი ადგილების დაწყლულება და თავის ტკივილი.

— ვახ, ბემურაზი ვიყო თუ რომ ნეპრემენ რამეს არ გებნებოდე, სიცივისაგან შაზუზულხარ, მაგას წამალი რათ უნდა?—მაგის წამალი აი რა არის: ერთი პრობის სტაქნით თხლაშოი მიირტყი და თუ რომ მამენტალნათ სალსალამათი არ გახდე, მიროხი შამიგინე—აი! ასე მომართა ჩემმა ნათლიმამა სირაჯ გიგოლამ და თან ერთი სირაჯული ჭიქა ჭაჭის არაყი მომაწოდა....

ერთის სიტყვით, სანამ რეცეპტაძე მოვიდოდა, მე ორმოცამდე სხვადასხვა სახის წამალი და სამკურნალო ზომა მივიღე, და „უებარი მედიცინის“ ექსპერიმენტების დოლი გავმართე....

— აბა ენა გამოყავი... ისუნთქე, გადაბრუნდი, გადმობრუნდი... ტყაპ-ტყაპ, ტყაპ... ისმოდა რეცეპტაძის ბრძანება და საექიმო ჩაქუჩის ტყაპუნი ჩემს ბეჭებზე...

„შ ე მ ო უ ა რ ა“

ექიმი:—თქვენი ცოლის მკურნალობაში 25 მანეთი მერგება და რატომ არ იძლევით?

— თქვენმა წამლებმა საიქიოს გაგზავნეს ჩემი ცოლი, და ამაში მთხოვთ ფულს?

— უკაცრავად... თუ ჩემმა წამალმა ვერაფერი არგო, სამაგიეროდ არც რამეს წაახდენდა.·. მე გასამრჯელო მეკუთვნის!

— ერუნდა, ისეთი არაფერია, ცალი ფილტვის ანთება გაქვს, მგონია ტიფის ნიშნებიცა გაქვს, მემკვიდრეობითი ჭლექიც გეტყობა... ვოზმჩემ ინფულენცია... მაგრამ არაფერია, გაივლის... ოღონდ უექველად სასტიკი რეჟიმი უნდა დაიცვა—ფიზიკური მეთოდებით უნდა იწამლო: დღეში სამჯერ ცივი ვანა უნდა მიიღო, შემდეგ ათი წუთის განმავლობაში ტანთგახდილმა ოთახში იარო და დაწოლის წინ ტანი დაიზილო... ჭამე რაც შეიძლება ბევრი... ა ზავტრა პასმოტრიმ...

რეცეპტაძეს წასვლისთანავე მსახურს ცივი წყლით ავავსებინ,ე აბაზანა და სიცხისაგან ნახევრად გრძნობა დაკარგული ნახევარი საათს ვიჯექი გაყინულ წყალში... შემდეგ ფანჯრები გავაღე და სველი ტანით ნიავზე დავიწყე ბოლთა. ჭამითხომ ნუღარ იტყვი—რომ იტყვიან პირდაპირ თითით ვიტენიდი ათასნაირ საჭმელს.

როგორც სჩანს სამიოდე აბაზანის მიღების შემდეგ ჩემი მდგომარეობა უნუგეშოდ ჩასთვალეს მეზობლებმა. ალბად ამის შედეგი იყო, რომ ჩემი ცოლი სასწრაფოდ გამოეწვიათ დეპეშით.

აგარაკიდან დაბრუნებულ მეუღლის მზრუნველობა ვის არ მოეხსენება. მას ჩამოევლო და ოთხიოდე ექიმიც ერთად მოეწვია. პირველად გამოცხადდა ექიმი ტერ-მომეტრიანცი. მან პირდაპირ ცივ აბაზანში მომისწრო.

— ჩტო ზა ნევეჟესტვო!—შემომყვირა მან— სიცხიანი კაცი ცივ წყალში ჩამჯდარხარ, ეგ ხომ უარეს გიზამ? სასწრაფოდ ადუღეთ წყალი და ჩემს თვალწინ მიიღეთ ცხელი ვანა, ფიზიკურ მკურნალობის მეთოდის თანახმად გაციებულს ცხელი ვანა უნდა, ხოლო ცხელი ვანიდან ამოსვლის შემდეგ ცივ წყალში გავლებულ ზეწრებში უნდა გაეხვიოს და ისე დაწვეს...

ბრძანება და შესრულება ერთი იყო, რადგან მე ქვეყანაზე ბევრ რამეში დავკარგე რწმენა, მაგრამ ექიმებისადმი ნდობა და სიყვარული თანდათან იზრდება ჩემში. ამიტომ გასაგები უნდა იყოს ის იობის მოთმინება, რომელიც მე გამოვიჩინე ამ ვანების მიღების დროს. წყალი იმდენად ცხელი იყო, რომ ზოგიერთ ადგილას კანიც კი გადამძვრა, მაგრამ რახან საქმე „ფიზიკურ მეთოდებში“ იყო, მეც მოვითმინე ფიზიკური ტანჯვა. ცივ ზეწრებში შეხვევის შემდეგ მე გრძნობა დავკარგე და მხოლოდ მაშინ მოველ გონს, როცა ჩემს კუჭში ჯოჯოხეთური ამბები ხდებოდა, რაც გამოიწვია ერთი ნაჭერი სურავანდის საპონის შეჭმამ, (რომელიც ექიმის მოსვლის წინ ერთ ერთმა მეზობელმა შემომთავაზა, როგორც, „უებარი საშუალება“).

სწორედ ამ დროს მოვიდა ექიმი მედიკამენტიძე, რომელმაც გააბათილა წინანდელ ექიმების წამლები და ბეჭებზე კომპრესი გამიკეთა, ფეხებზე ხინა დაამადო, ხოლო თავზე ინა.

— დიეტა უნდა დაიცვათ, ერთი კვირის განმავლობაში არაფერი უნდა სჭამოთ—გამომიცხადა მან...რა თქმა უნდა, არც მისი ბრძანება დამირღვევია და ალბად ეს იყო მიზეზი, რომ შიმშილისაგან არაქათგამოცლილმა და სიცხისაგან გონდაკარგულმა მაგიდიდან გადმოვათრიე კომპრესისათვის მოტანილი ერთი მეტრი ახალი „კლიონკა“ და შევჭამე (მე თათრული ლავაში მეგონა). თქვენ თვითონ წარმოიდგინეთ რა შედეგი მოჰყვებოდა ერთი მეტრი კაუჩუკის შეჭმას!..

ექიმმა წამალაშვილმა თავის მხრივ ამიკრძალა კომპრესების გაკეთება და გამომიწერა დარიშხანის ნემსები,—ხოლო მისი ნემსებიექიმმა მკურნალაძემ „მინქსტურით“ შესცვალა. ეს მინქსტურა ფერშალაძემ გააუქმა „ელექტრიზაციით“ და სულ მოკლე ხანში, ჩემს ზურგზე გადაიარა მკურნალობის „მეთოდების“ წარღვნამ.

რასაკვირველია, ყველაფერმა ამან თავისი კეთილი შედეგის ბეჭედი დაასვა ჩემს ჯანმრთელობას და ამჟამად მხოლოდ ათიოდე მიმართულებით ვმკურნალობ... დღეგრძელობა ნუ მოუშალოს დამზღვევ სალაროს; გაეგო თუ არა ჩემი გაციების ამბავი, მაშინვე ერთი წლის შვებულება სახლში გამომიგზავნა, უფასოდ მომატარა კურორტების დიდი ნაწილი და თუ მშვიდობიანათ მოვკვდი, დასამარხ ფულსაც წინ არაფერი დაუდგება.

უნდა დავსძინო აგრეთვე, რომ ყველა აქ ჩამოთვლილი წამალი და სამკურნალო დარიგება უთუოდ სასარგებლო და უებარია და თუ მკითხველები მათ გონიერად გამოიყენებენ, ან მორჩებიან, ან ვერა.

ფარსადან.

ხელი შეუშალა

— „ზატაპლენიე“!.. „ატაპლენიე“!.. „ნაპადენიე“!.. „აგრაბლენიე“!.. ვა, რაც ეს ვერანა დახურული ვაგონები შემოიღეს, მთელი დღე ასე ვყვირი, მაგრამ, შენც არ მომიკვდე, გული ვერავის ვუქციე გაზეთებისაკენ!..

თვითდაფასება

— რას ამბობ, ქალო?! როგორ თუ სირცხვილი დასაძრახისია?! განა მეც „იქ“ არ დავდივარ?

კონტუათი (ხონის რაიონი)

კონტუათში გააშენეს
ახალ გეგმით კოხტა ბაღი.
აგრონომიც დაუნიშნეს,
მოსაზრება იყო საღი.
ბაღს მავთული შემოავლეს
დაქანგული, ეკლიანი;
მუშაობაც წარმოებდა,
(ალბად იყო გეგმიანი).
შუა ალაგას წრე მოაწყვეს—
ყვავილებით მოქარგული.
სასეირნო ბილიკებიც
ია-ვარდი გადარგული.
კარიც მაგრად ჩამოჰკიდეს,
ძალზე იყო ის მაგარი.
სადაც ღორმა მავთულს გაჰკრა.
იქ შეიქნა ბაღის კარი.
ბაღს სიმინდი ამშვენებდა,
არსად იყო უკეთესი.
(ყვავილები რომ გადახმა
იმის შემდეგ დანათესი).
„ბაღს ლამაზად მოუარეთ“—
აგრონომმა დაიბარა,
და შემდეგ კი არ გვინახავს,
სადღაც გაჰქრა, გაიპარა.
ბაღის „საცდელ“ სიმინდს ეხლა
ბატ-ღორები შესევია,
(ეს რომ ვნახე მომაგონდა
უპატრონო ეკლესია).
ღორებს შუაში ჩაერია,
კოპნო— ჯარი ქვები თხელში,
(გასავლში მას დაუხვდა
კოპნო—ჯარი ქვებით ხელში,
სამკითხველოს გამგე სერგომ
დაუნიშნა მათ ტერორი,
საიქიოს გამგზავრა
ჯერჯერობით მხოლოდ ორი.
ეხლა კლუბიც ვინახულოთ,
მოვიკითხოთ მისი ფული.
საღამო რომ გაიმართა
იმისაგან შემოსული.
კომისიავ, გაილვიძე,
ძილი არის უკვე სრული;
სამ წელიწადს რომ აშენებ,
როდის ვნახოთ დასასრული?

გარდაქემანი.

ხონი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეხ! რაც იქნება იქნება
უნდა გავბერო სტვირია,
უნდა გიამბო, ტარტაროზ,
მე ხონის გასაჭირია.
შეუშრობელი ცრემლებით
ჯერ ხონის ფოსტას ვსტირია
ტარტაროზ! შენი რეცეპტი
გამგეს უთუოდ სჭირია.
ნუნუას ჩააკირკილებს,
საქმე ფეხებზე ჰკიდია,
მას ტელეფონი ფოსტაში
უმიზნოთ დაუკიდია.
ხოში მოუვლის ხაზს მოგცემს,
არა და გასკდი ძახილით,
რეტი დაგესხმის ყვირილით,
ამდენი გამოძახილით.
გაზეთებს დროზედ არ აწვდის—
მივარდნილ კუთხე თემებსა,
ჯიუტი არი, უნდა ჰქნას,
რასაც კი დაიჩემებსა.
პედაგოგიურ ტეხნიკუმს
ლადო ჩხენკელი განაგებს,
იგი გზას კვალდაკვალ მისდევს,
ბიუროკრატის ანაგებს!
მოწაფეები დაათრთხო,
ის მეტის მეტად ყბედია,
ახალმა სკოლამ ვერ შესძლო,
ვერ მოუდრიკა ქედია.
თუ არ შესცვალა „მარშრუტი“,
ეს გამგე ხონს არ არგია.
ვიტყვი, რომ მაშინ ვლადმერ
ჩვენთვის ზედმეტი ბარგია.
კოოპერატივსაც ვესტუმრე,
ქაღალდი მსურდა საწერი,
ხუთი საათის ცდის შემდეგ,
მხვდა „ჩეკი“ ამონაწერი..
მომცეს და სალაროსაკენ
გავსწიე ტანჯვით, წამებით,
(ალბათ, სხვებსაც ხვდა იქ ლოდნა
საათებით და წამებით!)
ხურდის მაგიერ კონვერტი
ხელს მომაჩეჩა მოლარემ,
—„ზდაჩი“ მიიღე— მომმართა
ლუზამ იდაყვზე მწოლარემ.
დღემდე ხურდაში ასანთებს
თუ კი აძლევდენ გლეხებსა,
ახი კონვერტი აძლიონ,
მსგავს ხერხს ვინ დაიკვეხებსა?!..
დავნებდი მეც წესს, ტარტაროზ,
რაც იქ ჰქონიათ „ემო“-ში
და უმადური გავსწიე
იქ სასადილო „გემო“-ში.
სტუმარი მახლდა იასონ
შევედით სასადილოში,
მუნ ძაღლთა ხროვა დაგვიხვდა,
კოტრიალობდენ გრილოში.
იეზეკ! ჩემო იეზეკ!
გამგე ხარ სასადილოსი,
თუ მეძებრების მგეშავი
თავადიშვილი ფილოსი?
აქ შეჩერდება დროებით
ჩემი ქამანჩა, სტვირია,
ვინ მოგვაცილოს ნეტავი
რაც მავნე ზნე და ჭირია?!..

შიხლინსკი ბომბ.

ალიმენტის საკითხი

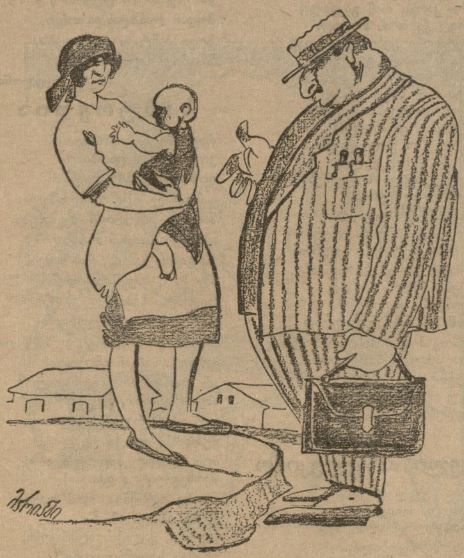

— ახლა არა „მცალიან“ და.,. საზოგადოთ.. უნდა ითქვას, რომ.,. ჰამ!,. ჩვენ უნდა დავივიწყოთ ყველაფერი, რაც იყო.,.

— კი მაგრამ, ერთი ეს შლიაპა ასწი ცოტა ზევით და თვალებში მარჯვეთ შემომხედე!..

ფოთი

ვნახოთ ფოთის ის ნაწილი,
სადაც კუნძულს ეძახიან,
ვნახოთ: ვინ ვის ეხმარება,
ან ვის თავზე ვინ ესხმიან.
შევაფასოთ მუშაობა
როგორც კერძო, ისე ჩვენი,
და სულ ყველას ჯილდო მივსცეთ.
რაც ეკუთვნის, რაც შეშვენის.
მივაკითხოთ სასადილოს,
მას რომ „წითელს“ უწოდებენ,
ჯერ რომ მუშებს მოიწვევენ,
მერე ჩირად არ აგდებენ.
სისუფთავეს, რომ არ იცვენ,
ვნახო სანამ მოითმენენ,
მუშა სტოლზე რომ დაჯდება,
გვერდში ძაღლებს მოუჩენენ,
ეს ერთი და სხვა მრავალი,
ეხლა იასონსა ვკითხოთ:
საინს რატომ არეცხვინებს
მუშებს, ერთი გამოვკითხოთ
თითონა, რომ მუდამ თვრება,
გაისივა მაგრად გავა,
ჩვენ ის გვითხრას: ამ მიკიტანს
ილიკომ რა დაუშავა?
ორი „ილიები“ არის
მიკიტანთან სამსახურში
და სულ ჯანი გააცალა
უბედურებს ამ ზაფხულში!
ეხლა ვნახოთ აქციების
ინსპექტორი ქავთარაძე,
ვაჭრებს გული რომ უკვდება
ყოველთვის მის დანახვაზე!
ცოტა „ხათრი“ რომ დაიწყო
ზოგ - ზოგებზე ამ ყმაწვილმა
და სრულებით რომ აუშვა
ამ კუნძულზე ღვინის „ფირმა“.
ისე, მაგრად იქაჩება,
ერთხელ პირიც დააფჩინა,
„ვაჭარ-ძმებთან“ მეგობრობამ
ბოლოს თავი თვარ იჩინა.
სხვას, ტარტაროზ, შემდეგ მოგწერ
ამ კუნძულის „უტოპიას“
თქვენ ისე გერიდებიან
როგორც გამოსროლილ ტყვიას!..

г. ტრანსპორტელიძე.

ძირულა

სადგურიდან [illegible]
გზა წვრილი რომ ავა,
მარცხნივ მხარეს სუფევს
მეფურნე წვერავა.
თურმე ეს წვერავა,
რასა შვრება, იცი?
(მართალს გეტყვი, ძმაო,
აღარ მინდა ფიცი:).
თურმე, ცხელ ფურნეში
როცა აწყობს პურებს,
წყლიან ვედრას შიგ დგამს,
პურს ზედ დააპკურებს.
ხმას არავინ არ სცემს,
ღიღინებს ლამაზად,
და გირვანქა ცომ პურს
ყიდის ერთ აბაზად!
ტარტაროზო, ასე
შეიძლება, განა?
პურს გატეხავ და შიგ
ნახო ტარაკანა!
თუ შეჭამე, ორ დღეს
მოგკლავს მუცლის ფხანა,
ვერ გიშველის ოტკა,
ვეღარც ყავა-ხანა!..

ძირულელი თალე.

სამტრედია

ნეტა, რა უნდა ვუწოდო
ამ არეშიძის საქციელს?
(შორიდან რომ დამინახავს,
აცხელებს და ხან აციებს!)
ფაბკომი დაგვისნეულა—
ვერ გაიტანა თავისი!
აპრილის „მუშა“-მ დაღუპა
და „ტარტაროზ“-მა მაისის.

არ გვინდა არა, ელსადგურს
ასე, ამ სახით ვუყუროთ!
ვერ გააკვირვებს გუგუნით:
ყურიანს, ვერცა უყუროს.

ქალაქის ბაღში ისმება
კითხვა მწარეზე მწარეა!
შეხედავ, გული ნათლდება,
მართლაც რომ მზე და მთვარეა.
შემთხვევით, ერთხელ ვიყავი,
(ახლაც ტკივილს ვგრძნობ გვერდისას)
განუწყვეტელი გინება
ისმოდა დის და დედისა,
უბედურებამ ჩვენს თავზე,
როდემდის ასე იაროს?!—
ხმა მილიციას ეკუთვნის
არ უნდა დაიგვიანოს.

რაჟდენ, ვაჟკაცი ყოფილხარ,
ვაჟკაცად დაგვიბერდები!
დაზლვეულები „გლოცავენ“,
რომ დაუსივდათ ფერდები,
ექიმობაში „ბრძენი“ ხარ
და უფრო ბრძენი ჯიბისა-
არ გეშინია საწუთროს,
აშენებული კიბისა.
იდბალზე თუ კი იელვა
და წამოვიდა წვიმები!
მაშინ გვიანღა იქნება,
თითზე კბენა და ფიქრები!

ჰაგნელი ბზიკი.

მესტვირული
(სოფ. შემოქმედისათვის)

ჩვენი გლეხკომის შემყურე,
ცოცხლათ ვართ დასატირია,
საქმეს არაფერს აკეთებს
ის ღვთისგან განაწირია.
თავმჯდომარეც გვყავს გლეხკომის
მეტად ნაქები პირია,
მოქეიფე და მოწყალე
თან ხშირათ ფულიც სჭირია.
არ იქნა, ოხერ ჯიბესა
ველარ აუვსო ძირია.
ამბობენ: ჩვენს იპოლიტეს,
მგონი, მასაჟიც სჭირია.
აქ სასადილო გაალეს,
სტუმართ მოყვარე ხშირია,
აქაც გლეხკომის გამგესა
მაგრათ ეჭირა პირია,
იქ გაიჩინა ბუნაგი,
უფასო, ვითა ჩირია,
დარბაისლობდა, მღეროდა,
ჰქონდა ხანგრძლივი ლხინია.
ამასაც წესი აეგო,
ჯამს გაუვარდა ძირია!..
კვლავ მიკიტნებსა გადასცეს
საქმეა დაუჯერია,
ორასი მანეთი დარჩა
მოგება, ვითა ქერია.
ეხლა ოთხმოცი მანეთის
მეტი არ შეუჩენია.
ფოსტის გამგეც გვყავს ნაქები
მოქეიფე და გენია,
საყვედურები მასზედა
მე ხშირად მომისმენია.
ამბობენ: ექიმ ბიკტორსა
დედაც აგინა ბევრია
(ავი ენები ამბობენ
მე კი არ დამიჯერია).
კლუბიც გაიხსნა ფარული,
ედემის ბაღის ფერია.
გამგეთ თოოდოს დანიშნეს,
თამაში—მრავალფერია!..
ამბობენ: თემის აქტივებს
უყვარს ნარდი და „ჩერეა“,
თამაშობენო მთელი დღე,
სანამ სინათლის ფერია.
მე კი ასეთი პირები
დღეს უსარგებლო მგონია,
ნიჩაბზე დავსვათ ქვევიდან
ქვეშ ამოუსვათ ქონია!..

„ჟანი“

ტყიბული

მე ხელში გუდა ავიღე
და ავამღერე სტვირია,
ტარტაროზ, მსურს მოგახსენო
მე სიტყვა ორი წყვილია.
ტყიბული რათ გაივიწყე,
სწორეთ რომ გასაკვირია,
რვა ჩემ წერილს რად უჩვენე
მაგ შენი გოდრის ძირია,
ის გავიწყდება, რომ მარკა
ორი კაპიკით ძვირია ,
და მაღე ქაღალდის შონაც
ჩემთვის რომ გასაჭირია?!.
მაღაროებმა „ტარტაროზ“,
გაშეიცვალა პლანია,
კანტორა გადმეიტანეს
ბალნიცას დიდი ხანია!.
ბევრი კარგი რამ გაკეთდა,
ბევრიც ქე არის ნაკლია,
ელექტრონი ვერ მოგვარდა,
ცოტა სინათლე გვაკლია!.
ელსმენ სადგური ააგეს,
კოხტა რამ მშვენიერია,
მაგრამ გადაცემ-მოსმენა
ცოტათი არის ძნელია!..
რადიო რო გაგვიკეთეს,
აგერ ქე გადის წელია,
პირ დაღებული შევყურებთ,
არ ისმის არაფერია.
რუსი ინჟინერი გვყავდა,
რუსი გვყავს ბუჰგალტერია,
ჩვენ მათი სიტყვა არ გვესმის
მათ სულ არ ესმის ჩვენია!.
სახლები ბევრი აშენდა,
მოგვაგონდება ტფილისი,
მაგრამ არ იქნა, ვერაფრით
ვერ მოვსპეთ ბინის კრიზისი!
ასეთი არის, „ტარტაროზ“,
მოკლეთ ეს ცნობა, ძმია,
და თუ აწი რა მოხდება
გვიჩვენებს მერმის ჟამია!..

ოკრიბელი „რქიანი“.

სოფელი საწულუკიძო

საქებია ყველაფრით:
ხსენებული სოფელი,
სამკითხველოც არის შიგ,
მეტად შესამკობელი...
მუდამ დაკეტილია,
უპატრონო სახლივით,
და შიგ სიცარიელეც,
კერძო ვაჭრის დახლივით.
გაზეთები არ არის,
წიგნებით ღარიბია,
იქ მკითხველსა რა უნდა?!.
თუ შევა, „არიფია“!..
ამ სოფელში არსებობს
კომკავშირი, ქებული,
ერთი წევრიც არ არის
მისთვის თავდადებული.
დავალებას გაურბის
ყველა აქეთ-იქითა,
სახუმროა კავშირი,
მგონი, მათი ფიქრითა.
წევრებსა რომ იბარებს,
მდივანი დილაობით,
შუადღით ძლივს მოდიან,
არ სწუხან გვიანობით.
შემდეგ მოდის მდივანი
დაჩვეული ასეთებს,
ხუთი კაცი დახვდება,
მოხსენებას აკეთებს!..
სულ ორმოცი წევრია,
ოროლობით მოდიან,
სანამ მოგროვდებოდენ
უკვე უკან მიდიან...
ყველას მისაწვდომშია
შვა სოფელში დუქნები
აქ ერთათ ნებივრობენ
ღარიბი თუ „მსუქნები“...
წამომ[illegible] დუქნის წინ
მუდამ ლანზღანდარობენ,
ზოგი პენტავს ტყუილებს,
ზოგნიც მეტიჩარობენ!..

კულომი.

სამტრედია

რაუდენი მოვინახულოთ,
კაცი ექიმათ ცნობილი!
დაზღვეულების დევნაში
გამოქნილ - გამოწრთობილი.
მიხვალ ჭიშკართან შეგძახებს:
ვინ ხარ, საიდან ხმობილი?
რა გინდა ჩემგან, რას მეძებ,
ძმა ხარ, თუ ვისი ძმობილი?!.
რეცეპტს ზეპირად დაგიწერს,
თუ კი ხარ გამოწყობილი!
და თუ კარგ ფეხზე არ შეგხვდა,
გახდები მისგან გმობილი!
არ გვინდა არა, ელსადგურს
ასე ამ სახით ვუყუროთ!
ვერ გააკვირვებს გუგუნით;
ყურიანს, ვერცა უყუროს.
თანამშრომლებიც ვერ არის,
შერჩეული და ფხიანი!
ძალზე გვწყენია, რომ დადის
მასზე ამბავი ხმიანი.
(ალბად, ქალაქის აღმასკომს,
ვოაქვს სალამი გვიანი!).
საბავშო ბაღი სამი გვაქვს,
არა ღირს ერთის ფასათა!
(ბაღს ჩრდილი, ალბათ, აწუხებს,
მზემ ველარ შემოანათა!)..
ოდეს კალამსა ხელს ვკიდებ,
ქარხანა თვალწინ მიდგება!
ფიქრები ჯარათ მესევა,
გულს ცეცხლი მომეკიდება.
ნინა—ფაბკომის მდივანი,
ლანდივით მომელანდება!
ვზე უიმისოდ არ მზეობს,
თუ ვერ ვჭვრეტ, ისე ღამდება!
ქარხნის ფერშალი, ვერიჩქა,
კოხტა ტანისა ქალია!
ვარდისფერ კაბით და ქოლგით
მოგვწონს და გვიყვარს ძალიან.
სამკურნალოში თუ გვიან
დადის, რა მისი ბრალია?!.
ალბად, საქმე აქვს და მიტომ
მუშისთვის აღარ სცალია.
ხმაური საბედისწერო,
გაისმის შინ და გარეთა!
ზამთარი დგება: ქუჩები
იყურებიან მწარეთა!..
თუ კიდევ ასე გაგრძელდა,
და დავრჩით მგლოვიარეთა,
ჩვენ სახლში დავწვეთ, აღმასკომს
ისევ ეძინოს გარეთა!..

ჭაგნელი ბზიკი.

„დიდი მილღწევა“

— კეკე, ქა, იცი? ჩემს ქალს ბიჭი შეეძინა, მაგრამ მხოლოდ ხუთ გირვანქას იწონის, აი!..
— მერე, ქა... ქორწინების მეორე თვეზე კიდევ ამაზე მეტიცა გინდა?!.

ვანი

ალმასკომის თავმჯდომარეთ
იყო მიშა ვაშში,
ქეიფის და „ყლაპის“ მეტი
არ ეყარა პაშში?!.
ღარიბები ისე ბევრა,
აღარ კითხა საბჭოს,
კულაკებიც ეძახოდენ:
„მიშას გაუმარჯოს!“.
გზების და ხიდის კეთება
მან დაიწყო სადა:
რას მიქვია მთავარი გზა?
მის ჭიშკართან სცადა!
კავშირისთვის მან სალამო
ერთხელ რომ გამართა.
იქ შემოსულ ას „რგვალ“ მანეთს
„ყლაპი“ უქნა რათა?!.
აგური და საფიცრე ხე
ალმასკომში ყრია,
პიშას ბუხარს და ოდა სახლს
სწორედ ის აკლია!
„ვსიო დავაი, ვეზი დამოი!“.
ამბობს მიშა ასე,
ვისარგებლებ, სანამდი ვარ,
ოჯახიც ავავსე!..
ვინ უჯრედი, ვისი საბჭო,
თუ მე მაზრა მწყალობს.
ბევრი სწერეს და მაგინეს,
მაინც ჩემი „გალობს!“.
მაგრამ ბოლოს რევიზია
ზედ მოადგა კარზე,
აქეთ ჩხრიკეს, იქეთ სწერეს,
მიშას ნაოხარზე!..
პიშა გამსახლს მიაბრძანეს,
— „ტაკ ი ნადა, ნადა!“.
ვანის თემში იმის თარეშს
გაუვიდა ვადა!.

კიკო.

თხების პეტიცია ერთა ლიგას

ჯუმათი

გასულ წელს ჯუმათში დაარსდა სასოფ. სამეურნეო ბაღი „გულაბი“, რომელსაც „ნათლობა“ გაუწია პროკობიმ.

— ამხანაგებო, შევეჩვიოთ კოლექტივიზაციას. მოვახდინოთ მიწის სოციალიზაცია. ჩავაბათ მუშაობაში მასები და საქმე გაიჩარხება. ათას მანეთს მთავრობა გვაჩუქებს!—დააბოლავა სიტყვა პროკობიმ, რომელიც ზარმაცია და თავის ყანაშიაც კი არ მუშაობს. სხვა გზით აპირებდა პროკობი შემოსავლის გაჩენას.

დაარსდა არტელი. მოვიდა ფული და დატრიალდა მუშაობა. დაიწყო ნერგების მოშენება, ჩააბეს მცირეწლოვანი ბავშები მუშაობაში (დღიური ქირა 25 კაპ.).

მიდიოდენ დღეები უდარდელად, მაგრამ...

ბაღში ეკალისა და ძიგურის ამოსვლამ ჭამის მადა გაუღვიძა „იმპერიალისტურ ზრახვებით აღსავსე“ ჯუმათის თხებს და ერთ მშვენიერ დღეს ბაღს დაეცენ.

დაფაცურდა პროკობი. მოიწვია არტელის კრება, სადაც ფართედ გააცნო კრებას თხების უკანონო საქციელი, რამაც ბაღს საგრძნობი ზარალი მისცა.

— არჩეული იქმნას ამხ. კირილე ხავთასი თხების თვალყურის სადევნებლად და მიიღოს მათ წინაამდეგ სასტიკი ზომები. გასამრჯელოთ მიეცეს თხაზე თითო მანეთი!—ასეთი იყო პროკობის წინადადება.

დაფაცურდა კირილე. მეორე დღეს შეამჩნია თხების ბაღში შემოპარვა.

აი, ერთი თხაც უახლოვდება. კირილემ ბევრი აღარ დააყოვნა და შეუტია:

— საითკენ მოძვრები ჩემბერლენის დამქაშივით?

თხა მაშინვე მოემზადა კირილეს დასაჯახებლად, მაგრამ კირილეს დანამ ის მაშინვე გამოასალმა სიცოცხლეს.

სამი თხა გახდა კირილეს მსხვერპლი.

გადარჩენილმა თხებმა იმსჯელეს, აცანცარეს წვერები და ასეთი ცნობა გაუგზავნეს ერთა ლიგას:

„ჯუმათის თემის თხები, რომლებიც აღშფოთებული არიან კირილეს ბოროტმოქმედებით, რამაც იმსხვერპლა ჩვენი სამი ამხანაგი, გთხოვენ: განიარაღების მორიგ კონფერენციაზე და თქვენს მორიგ სესიაზე დასვათ საკითხათ ჩვენი ამბავი და მისცეთ ცნობა ჯუმათის თემის ალმასკომს, რათა განაიარაღოს ჩვენი მტერი კირილე“.

თხებს იმედი აქვთ, რომ ერთა ლიგა შეიწყნარებს მათ თხოვნას.

დოლი.

ზღაპარი სინამდვილეში

— არ გიკვირს, კომბლე, „კომბალას“ რეჟისორის თავი რომ გამობ-მია?!.

— (გაკვირვებით დააცქერდება აკაკი ვასაძეს და...) რათ უნდა მიკვირ-დეს?!. თუ კი ერთ ზღაპარში „ერთი მეწისქვილეც კი გამეფდა, ხოლო გა-მეფებულმა მეწისქვილემ შემდეგ სამეფო გააჩანაგა“...

ქუთაისი
(ქუთაისი)

ტარტაროზჯან, ნობათს გიძღვნი,
ნობათს სასიამოს,
თუმც აქ ბევრი მილრენს კიდეც,
თითქმის ბრაზიანობს.
ჩვეც ხომ მათი „ბატის წიხლი“
რას დაგვაკლებს, რასა,
მე კვლავ შენთან როგორც მუდამ
ვნიშნავ პაემანსა!
იცი, ერთხელ მომესურვა,
რომ მენახა „ზაგსი“,
იმის ირგვლივ გამემართა
მე შენთან ბაასი.
ვინ შესძლებს, რომ შიგ შევიდეს
ან და გამგე ნახოს,
ოჩერედი არის გრძელი,
ვინ მივიშობს ახლოს?
შიგ გამგე ზის, ერთი—ქალიც,
ამას რა სჯობს, განა!?
მე იმ შტატის სივიწროვემ
მეტათ გამახარა.
სამისამართო ბიურო
იქვე გვეთრდით არის
და მეც ფრთხილათ გადავსწიე.
იქ ურდული კარის.
შევედ წყნარათ, შევედ ნაზათ,
ჩამოვჯექი იქვე
ეს ხალხი აქ რას აკეთებს—
გულში გავიფიქრე.
ზოგი იდაყვ-დაყრდომილი
იცქირება ზევით,
ბარიშნა ზის და ერთობა
იქ მარაოს ქნევით...
ალექსანდრე რომ განახათ,
მოგაგონებთ მგოსანს:
დინჯათ უზის მაგიდას და
მარცვლავს კრიალოსანს.
თუ იქ „ზაგსში“ მუშაობა
არის მეტის-მეტი,
თუ იქ გამგეს მუშაობით
თავს ესხმება რეტი,
ნაცვლათ, იქვე ბიუროში
ხალხი ზის უქმადა...
ტარტაროზჯან, სკაჟი დუშკა,
რისთვის ხდება, რათა?!.

შაკო.

ჯ უ მ ა თ ი

დღეს ქარები ტყის ფოთლებთან ატირდა,
შემოდგომა ნერვიულობს, ფითრდება...
გლეხი ველად გასულია მარტიდან
და ველებიც შრომის ჯილდოს ჰპირდება,
ო, ჯუმათი ბრძოლის ველსა მაგონებს,
სადაც არის ბედის გმობა და ვნება.
თუ ბავშვები აქ კამათლებს აგორებს,
ალმასკომო! უნდა თვალის დევნება.
ო, აქ ხშირად დადის ერთი რაინდი,
მოგზაური „ლამანჩელის რახტითა“,
მაგრამ მასაც უცუდდება ამინდი
და ბრუნდება უკან ცხვირ-პირ გახდითა.
აქ ქალებმაც იწყეს მუშტი-კრივია,
ლებს შეკრავს კაცი იმათ თმებიდან...
ისე მკაცრად და ცივადა ჰკივიან,
რომ მგლებიც კი გადარბიან მთებიდან.
ეჰ, ნეტავი, თუ რას ნიშნავს ზედ აბრა,
სასადილოს რომ ამშვენებს კარს ზევით,
თუ კერძოსგან განირჩევა არაფრით,
გარდა მხოლოდ ფასებისა აწევით.
თავისუფლად სადილს ვერ სჭამ კაცია,
ისმის „ურა“, სიმღერა და ტაშია.
როს ქეიფობს მკლავაძეთა „გრაცია“,
მივლის შიშის ჟრუანტელი ტანშია.
ო, ხაშსია ვისაც გნებავთ, აქ მოდით,
დაძმარული და გინდ ხმელი ხაშსია;
ჩვენს „შრომა“-ში იყიდება გოდრობით,
არსად არის შრომა ამის მსგავსია!..
ყველა აქებს ზედმიწევნით და ესა
სურვილს აცხობს, რაცა მე მხდის ავადა,
ძლიერ მინდა, ვნახო ერთხელ ზაჰესი,
რომ არ მოვკვდე იმის უნახავადა!

ჩახუნდარიძე.

ცნობათა მიღება

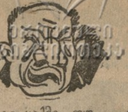

„ტაგშალლენ“-ს (შორაპანი):— საავადმყოფოს შესახებ სწერთ:

„ავადმყოფი კი არა, მდევი რომ შეიყვანოთ შიგ, დაავადმყოფდება და მისი იქიდან ცოცხლად გამოსვლა საეჭვოა. სიცხე გამიშინჯეს. მადლობა ღმერთს, მქონდა ორმოცი გრადუსი და 8 ხაზი. ჩამეძინა. დამესიზმრა — თითქოს ავაზაკები დამეცნენ. გამომეღვიძა და... ბალლინჯოებს მოეტანათ ჩემზე იერიში... გამიჩნდა ტიფი. გამომიცხადეს: „ყინვა უნდა იყიდოთ, თორემ საიქიოში ამოყოფთ თავსო“.

სამაგიეროდ, თქვენმა წერილმა ამოჰყო იქ თავი (ოოლად გამოდით). ჩვენ გვგონია, რომ საშინელი სიცხე თქვენ ეხლაც გაწუხებთ. აბა, შე კაი კაცო, რატომ უნდა იყო ასე სულმოკლე? განა ღირს საავადმყოფოს საყვედური გამოუცხადო ასეთ წვრილმანებზე? ხომ ხედავთ ზამთარი მოდის. (ამას მხოლოდ ტყე-ტრესტი ვერ ამჩნევს). ზამთრის სუსხი თქვენს შემაწუხებელ ბალლინჯოებს ყველას დახოცავს. ყინვაც ადვილი საშოვნელი იქნება მაშინ. ხოლო რაც შეეხება იმას, რომ ფანჯრებში მინები არ არისო, ეს ალბად, ჰიგიენური მოსაზრებით (ავადმყოფობისათვის სუფთა ჰაერი მისწრებაა). იქონიეთ მოთმინება.

„ეკალ“-ს (ხონი):— ბლაგვია თქვენი ეკალი; ტყუილად ჩხვლეტავთ, ტკივილს მაინც არავინ იგრძნობს. ეცადეთ გაამახვილოთ და შემდეგ ვნახოთ.

წიწმატს (ოზურგეთი):—განა ის არ ეყოფათ, რომ:

„გაიმართა ჩხუბი „ეპო“-ს კანტორაში
მოგახსენებთ ეხლა საქმე იყო რაში;
დავით ბუღალტერსა სცემს დათიკო ყბაში,
და დავითმაც სტაცა ხელი მტერსა თმაში“.

როგორ შეიძლება ამ ამბის საზოგადოთ გამოაშკარავება? შერცხვებათ მათ! თუმცა და თქვენ ამბობთ, რომ სირცხვილი მათ არ აწუხებთ, თორემ ასე არ მოიქცეოდნენო, ესეც მართალია, მაგრამ ალექსისა და ტიტეს გვეხათრება — მოზავეობის დროს ბლომად მოხდენიათ ზურგზე.

ლიზაშვილს. (ოზურგეთი):—ალბად დედათქვენს ლიზა ჰქვია და თქვენაც დედის საპატივსაცემოდ ამოგირჩევიათ ეს ფსევდონიმი. მშობლის სიყვარული და პატივისცემა მოსაწონია, მაგრამ ასეთი ლექსით არა გვგონია, რომ მშობლის პატივისცემა შეიძლებოდეს.

ხორხოზას (ყულევი):—თქვენი წერილი „ჩემი ბრალია“ ასე თავდება:

„მაგრამ ვის უნდა დავაბრალო. ისევ ჩემი უტვინო გოგრის ბრალია“

ჩვენ სავსებით გეთანხმებით თქვენი თავის შეფასებასა და დახასიათებაში.

დუბლიგატორს: (საფიჩხია, ქუთაისი):—ბებია თქვენის სულს გაფიცებთ, ეს წერილი მართლა დასაბეჭდათ გამოგვიგზავნე, თუ ხუმრობთ?

მარიეტას:—ვერ უქნია კარგი საქმე, თუ „ქამეში თავის ხელით გულში დაირჭო დანა“. (ასეთი ხუმრობა არვარგა). მაგრამ თქვენ კიდევ უარეს საქმეს შვრებით, როცა ასეთ ლექსებს სწერთ.

ბორჯომის ჭინჭარს:—აბა ეს რა მოსაწონია?:

„ბიჭი არის ახალგაზრდა...
ვერ ვატანეთ დროზე თვალი;
თურმე ჯიბეს პატივს სცემდა
და ყოველდღე იყო მთვრალი.
(კოლია ქვია სახელათ, —
მგალობლიშვილი გვარია),
უყვარდა ღვინო ყანწებით
და შებრაწული ვარია“.

სულზე ხელი დაიდევით და მართალი სთქვით— განა თქვენ-კი არ გიყვართ?

ვალ-ჯიმის:—თქვენი ძლვენი მეორე შრომის სკოლამ არ მიიღო. წარმოიდგინეთ, არც უფსკერო გოდორი ლებულობდა, მაგრამ ბოლოს ხათრი დაგვდო და მოათავსა ყველა მასალები ქვემოდ .

კაჭიას:—თქვენი სცენა „ბირჟაში“ ასე თავდება (ალბად თქვენც გასსოვთ).

„იძრობს ხანჯალს. გამგე გარბის. ყრინტაძე გინებით მისდევს“.

სწორედ გამგის ამბავი დაემართა თქვენ წერილსაც.

კოლა-ს:—ერთ ალაგას ასე სწერთ ლექსში:

„ჩვენთვის შველა არსად არის,—
აღარ არსებობს ღმერთია“.

გეტყობათ—ურწმუნო ყოფილხართ, თორემ ღმერთი რომ გწამდეთ, განა ასეთ ლექსს დასწერდით?!

„პატარა ანკესი“-ს: (ქუთაისი):—თუ გინდ დიდი ანკესიც იყოთ, მაინც არ წამოვეგებით თქვენს ანკესზე და ამ ლექსს არ დავბეჭდავთ.

„გურულ ბზიკ“-ს:—წავიკითხეთ თქვენი „წერილი საყვარელს“. შე კაი კაცო, საყვარელის გულის მოგება განა ასეთი წერილებით შეიძლება? პირიქით ,ამ წერილის წაკითხვის შემდეგ მთლად დაჰკარგავთ ფასს მის თვალში. ამიტომ შევდივართ რა თქვენ მდგომარეობაში, არ ვბეჭდავთ თქვენს წერილს.

ნორა-რუისელს: (ქუთაისი):—თქვენ ტყუილად უსაყვედურებთ და შარს სდებთ სკოლებში მიმღებ კომისიას:

„ჩატარდა გამოცდა, დამთავრდა კონკურსი,
განათლებამ თურმე მოაწყო ფოკუსი.
მეორე ჯგუფში იყო სტროგი გამოცდები,
ვსთქვი—კარგად ვაბარებ, გარედ არ დავრჩები“.

ამის დამწერი რომ გარედ დარჩეს, სრულიად სამართლიანია.

მომღერალს: კიდევ კარგი რომ თქვენი ნაწარმოებისთვის ფსევდონიმად „მომღერალი“ მოგიწერიათ, თორემ ხომ შეიძლებოდა მოგეწერათ, მაგალითად: მოლექსე-პოეტი, ან მწერალი, რაც, რა თქმა უნდა, სრულიად შეუფერებული იქნებოდა. ასე კარგია მწერლობაში კდემამოსილება. ახლა გაკლიათ თითონ მწერლობა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„მიზეზ-მიზეზ...“

ნახ. ნადარეიშვილის.

გამგე. —წითელი მელნით დაწერილი განცხადება არ მიიღება... გადასწერეთ!
გლეხი: —განცხადება შავი მელნით არის დაწერილი, ხოლო ზედ რაც წითელია, სულ აქ წააწერეს თქვენთან!

პოლიგრაფტრესტის მე-6-ე სტამბა, კამოს ქ. № 68